

Vastine arviointikertomukseen 2020

Yleistä

Talouden toteutuminen

Tarkastuslautakunta:

Korona pandemian takia kunnalla on ollut haasteita toimintojen järjestämiseksi mm. perusopetuksen osittainen etäopetus alkuvuodesta, kirjaston ja kunnantalon sulkeminen sekä tulojen menetyksiä mm varhaiskasvatuksen maksuissa.

Kunnanhallitus:

Perusopetuksen etäopetus tuli kaikille kunnille ensimmäisen kerran eteen, josta selvittiin kohtuullisen hyvin. Sulut toteutettiin PSAVI:n päätösten mukaisesti. Varhaiskasvatuksen tulojenmenetykseen ei kunta voinut vaikuttaa. Vanhemmat hoitivat lapsiaan kotona ja maksuvapautukset tehtiin linjassa muiden Kainuun kuntien kanssa samalla tavalla. Talouden toteutumiseen vaikuttaa soten lisämaksuosuudet, joihin kunta ei voi vaikuttaa.

Talouden tasapaino

Tarkastuslautakunta:

Kunnan talous on kireällä. Kunnassa on laadittu talouden tasapainottamisohjelma taloustilanteen parantamiseksi. Koronaviruspandemia tulee vaikuttamaan kunnan toimintaan myös vuoden 2021 aikana. Taloussuunnitelma 2021–2022 on alijäämäinen, joten tärkeää on huolehtia tasapainottamisohjelman noudattamisesta sekä jatkaa tarkkaa taloudenpitoa ja -seurantaa.

Kunnanhallitus:

Kunnan omat säästötoimet eivät enää riitä kattamaan soten kustannusten kasvua.

Konserniasiat

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta huomautti edellisessä arviointikertomuksessa Osuuskunta Seniorisillan sopeuttamistoimista. Tähän asiaan tulee palata koronapandemian laannuttua.

Kunnanhallitus:

Seniorisillan hallitus on vaihtunut ja toimintaa kehitetään edelleen. Korona-aika asettaa täyspinoiselle toiminnalle edelleen rajoitteita.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunta:

Monetra Oy:n talous- ja hallintopalvelut eivät ole toimineet odotetulla tavalla. Uusien ohjelmien käyttöönotto on tuonut haasteita ja lisätöitä henkilöstölle. Sopimuksen toimivuuteen pitää saada korjaus.

Kunnanhallitus:

Uusien järjestelmien käyttöön siirtymiseen liittyy aina uuden oppimista, joka vaatii myös aikaa. Monetra on järjestänyt koulutusta henkilöstölle useita kertoja samoistakin aiheista. Lisäksi ohjeistus on ollut asiallista. Sopimuksen sisältöä on käsitelty johtoryhmässä. Tärkeää on, että kaikki ymmärtävät kokonaisuuden. Lisätoivia ja lisäkustannuksia tulee siitä, että käyttäjät eivät toimi sopimuksen mukaisesti ja Monetra joutuu paikkailemaan puutteellisia tekemisiä järjestelmissä. Palvelun toimivuudesta on pidetty useita palavereita Monetran kanssa ja palautetta on annettu ja saatu molemmin puolin.

Samaan aikaan on ollut käynnissä useita isoja muutoksia, Dynasty10, tahe -palvelut, ICT-palvelut, tiedonhallintalain muutokset, internet -sivustojen uudistaminen saavutettavuusdirektiivin mukaiseksi. Nämä kaikki yhdessä ovat vaatineet henkilöstöltä kovasti ylimääräistä ponnistelua koronan keskellä. Työn kuormitus on ollut poikkeuksellisen kova.

Tarkastuslautakunta:

Kunnan henkilöstön kehityskeskusteluja ei ole käyty kattavasti. Tarkastuslautakunta katsoo, että kunnan johtoryhmän on huolehdittava, että kehityskeskustelut henkilöstön kanssa käydään vuosittain.

Kunnanhallitus:

Kehityskeskustelujen käyminen henkilöstön kanssa ei ole lakisäätelistä toimintaa. Kunnassa on käyty kehityskeskusteluja vaihtelevalla tavalla vuosien saatossa. Kehityskeskustelujen käyminen johtoryhmässä on toteutunut osittain. Olemme kovan muutoksen ja koronavuoden keskellä joutuneet siirtämään uuden OSS-järjestelmäosion käyttöön ottamista. Tuossa osiossa on myös kehityskeskustelut. Keskustelut voidaan käydä myös erillisillä lomakkeilla ilman mitään järjestelmiä. Keskustelut käydään vuoden loppuun mennessä ja heti seuraavan vuoden alkupuoliskolla.

Vastuualueiden toiminnan arviointi

Hallintopalvelut

Tarkastuslautakunta:

Kunnan vakuutukset on kilpailutettu edellisen kerran vuonna 2008. Vakuutukset on syytä kilpailuttaa vuoden 2021 aikana. Vakuutukset tulisi kilpailuttaa jatkossa säännöllisesti.

Kunnanhallitus:

Vakuutuksia on päivitetty sitä mukaa kuin niihin on tullut muutoksia ja vakuutukset tullaan kilpailuttamaan säännöllisin väliajoin.

Elinkeinopalvelut

Tarkastuslautakunta:

Tulisiko yrittäjäyhteistyötä terävöittää?

Kunnanhallitus:

Koronavuosi on rajoittanut yhteistyötä ja toimintaa. Yrittäjien kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä. Etupäässä yhteydenpito tulee yrittäjien tarpeista kunnan suuntaan. Kunnassa on suurin osa yrityksistä pieniä yhden – kahden hengen yrityksiä, joista osa ei kuulu yrittäjäyhdistykseen. Yrittäjille pyritään järjestämään vuosittain yhteinen tapaaminen kutsumalla heitä kunnan toimesta koolle. Osallistuminen vuoden takai-

seen tapahtumaan oli laimeahko. Neuvontaa annetaan aina kysyttäessä ja ohjataan oikeille tiedon lähteille.

Työllisyyden hoito

Tarkastuslautakunta:

Kelalle maksettu työmarkkinatuen kuntaosuus on melkein kaksinkertaistunut vuodesta 2018 lukien. Onko yhteistyö ollut toimivaa?

Kunnanhallitus:

Työllisyyden hoito Paltamon vetämänä ei ole toiminut odotetulla tavalla. Ristijärvelle suunnattu työllisyyden hoidon resurssi vaihtui jatkuvasti ja lopulta sitä ei ollut lainkaan. Nyt on alkanut uusi työllisyyden kunkokeilu Paltamo vetoisena. Ristijärvi ja Hyrynsalmi ovat tässä mukana. Kokeilussa on nimetty henkilö, joka hoitaa työllisyysasiat paikan päällä yhtenä päivänä viikossa ja muutoin etänä. Tätä kokeilua on seurattava tarkoin, jotta se toimii niin kuin pitää. Työllisyyden hoito vaatii yhteistyötä monen tahon kanssa ja esimerkiksi työmarkkinatuen kuntaosuus ja sen määrään vaikuttaminen ei ole yksinomaan kunnan toimenpiteillä ratkaistava asia.

Sivistyspalvelut

Tarkastuslautakunta:

Toimintakertomuksen sivulla 47 oleva taulukko on vaikeasti tulkittavissa.

Kunnanhallitus:

Teemme jatkossa taulukkoon toivotut korjaukset niin, että se on helpommin luettavissa.

Tekniset palvelut

Tarkastuslautakunta:

Kunnalla ei ole tarjota yritystiloja, tulisiko niiden tarve arvioida?

Kunnanhallitus:

Olemme kartoittaneet kyselyllä v. 2019–2020 tarvetta. Jos tarvitsijoita olisi ollut, olisimme alkaneet suunnittelemaan uusien toimitilojen tekemistä. Yhtään ilmoittautujaa ei tullut. Kunnalla on kaavoitettuja tontteja yrityskäyttöön. Rakennuspaikkoja pystytään osoittamaan heti. Toimitilojen rakentaminen odottamaan yrittäjää ei ole järkevää. Pieniä toimitiloja on mm. Willa Vanhassa vapaana.

Muut havainnot

Tarkastuslautakunta:

Toimintakertomuksessa 2020 on lukuisia virheitä taulukoissa, jotka vaikeuttivat asioiden ymmärtämistä. Tarkastuslautakunta edellyttää, että asiaan tulee korjaus.

Kunnanhallitus:

Tahe-palvelujen siirron myötä tehtiin ensimmäinen tilinpäätös Monetran kanssa. Monetralla oli uusi henkilö kirjanpitäjänä ja hänellekin oli ensimmäinen tilinpäätös kuntasektorilla. Tietojärjestelmät vaihtuivat muu-

toksen myötä. Tilikartat ja rakenne muuttuivat. Soten edellisten vuosien tietojen saaminen ja integroiminen tilinpäätökseen oli erittäin vaikeaa. Sotella eläköityi samaan aikaan kunnan kirjanpitoa hoitanut henkilö. Myös kunnassa vaihtui hallintopäällikkö vuoden vaihteessa. Edeltäjä suunniteltiin perehdyttämään uusi henkilö tehtävää, mikä ei toteutunut.

Uuteen järjestelmään siirtymisessä on aina haasteensa ja seuraava tilinpäätös on huomattavasti helpompi toteuttaa. Samaa aikaa käynnissä olleet muut muutokset ja vaalit vaikuttivat myös rajalliseen ajankäyttöön. Tekeviä käsiä on vähän ja kiireapulaisia ei ole mistä ottaa.

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstön perehdyttäminen, esimerkkinä hallintopäällikkö, on ollut puutteellista.

Kunnanhallitus:

Perehdyttämissuunnitelma on olemassa ja asioita käytiin yhdessä. Työn substanssiin liittyen edeltäjä ei suunnitelmasta ja sopimisesta huolimatta kyennyt toteuttamaan perehdytystä. Tieto oli liiaksi yksissä käsissä, eikä sen siirtymistä tapahtunut. Tämä on riski pienissä organisaatioissa. Järjestelmien käyttöön on saatu perehdytystä ja koulutusta Monetralta. Koko johtoryhmä oli opetteluvaiheessa viime kevään eli omasta toimesta perehdyttämistä/perehdyttäjää ei juurikaan uusiin järjestelmiin ollut.

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta toivoo, että kunnan johto olisi enemmän näkyvillä arjessa ristijärveläisten keskuudessa.

Kunnanhallitus:

Koronasta johtuen olemme noudattaneet Kainuun Soten, PSAVIN ja THL:n suosituksia ja määräyksiä. Etätyösuositus ja kaiken ei välttämättömän liikkumisen ja tapaamisten vuoksi olemme olleet kuntakuvassa vähemmän läsnä. Tilanne paranee, jos ja kun joskus koronatilanne helpottaa. Kaikki tapaamiset järjestetään terveysturvallisuus edellä. Sopimalla ajan, voimme järjestää ja tavata kuntalaisia. Kaikki kuntalaisten kunnan vastuulla olevat asiat on hoidettu koronasta huolimatta.